

DATUM	25 oktober 2020
VOORGANGER	Nelleke Eygenraam
EERSTE LEZING	Deutronomium 6, 1-9
EVANGELIE	Matteus 22, 34-40

OVERWEGING

Zusters en broeders, waar u zich ook bevindt,

Keek op de week:

- De onthoofding van een leraar, in Parijs en wat er op volgde in uitingen van eerbetoon aan de ene kant en onbegrip aan de andere kant. Wat draagt bij aan liefde? Wat voedt de haat?
- Oplaaierend geweld en verdeeldheid in Nigeria -
- De vakantie van de koning en zijn gezin, hun vervroegde thuiskomst en hun spijtbetuiging als een poging om weer één met hun landgenoten te zijn -
- naderende verkiezingen in de VS, méér dan een vertoning. Ik houd mijn hart vast -
- Nepnieuws en ware feiten -

er gaat van alles heen en weer en we moeten er allemaal iets van vinden.

Het lijkt alweer lang geleden dat we elkaar zonder problemen konden ontmoeten -

In de kerk of in de kroeg, bij koorrepetities, samen eten met familie of vrienden, gesprekskringen, verenigingen en verjaardagsvisites,

het gezamenlijke koffiedrinken na afloop van de viering of in de pauze van een avond, de onderlinge discussies, gesprekken aan tafel of bij de borrel,

Mist u het ook zo?

Het lijkt of stevige gedachtewisselingen steeds meer gevoerd worden op *social media* of op andere digitale en virtuele fora.

Iedereen kan gewoon thuis een mening *posten*, een standpunt neerzetten, vrienden en vijanden maken.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik daar geen held in ben. Het is zelfs zo dat ik aan geen enkel digitaal forum meedoe, behalve op enkele groeps-apps. En ik *Zoom* mij suf.

Gelukkig zijn er nog steeds andere manieren om contact te onderhouden:

één op één, telefonisch, per mail... via brieven en kaarten per gewone post...

zelfs in levenden lijve, als je het maar volgens de regels doet....

Ieder mens heeft behoefte aan contact, aan uitwisseling van ervaringen of gevoelens.

Velen vinden het bovendien fijn om iets te **leren**. Bijvoorbeeld aan de hand van een kerkelijke viering online. Het evangelie van vandaag is daar zeer geschikt voor!

Het speelt zich af in Jeruzalem. Daar is het net een praathuis, een leerhuis: forum voor discussie.

Even lijkt het op een wedstrijd, waarbij het aankomt op de overmacht van de een boven de ander.

Jezus is niet meegegaan in de redenering van de Sadduceën.

Vervolgens komen de Farizeeën bij elkaar om hem het vuur na aan de schenen te leggen.

Verschillende religieuze groeperingen, die niet alleen elkaar willen aftroeven,

maar ook allebei opeens een nieuweling tegenover zich zien.

Het evangelie vertelt kort hiervoor zijn intocht in Jeruzalem.

Niet als een koning te paard, maar op een ezelsveulen, in alle nederigheid.

Desondanks roepen velen hem toe:

Hosanna voor de Zoon van David!

Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer!

Dit valt niet goed bij de hogepriesters en schriftgeleerden. Zij voelen zich in het nauw gedreven.

Maar Jezus probeert hen erbij te betrekken. Hij vertelt gelijkenissen en hij roert gevoelige thema's aan.

Met de elitaire Sadduceeën gaat hij in gesprek over dood en leven,

zó, dat zij geen weerwoord hebben.

De Farizeeën zijn vooral gericht op het dagelijkse leven en hoe daarin de door God gegeven

leefregels in praktijk te brengen. Tussen Jezus en hen is een spannende verwantschap. Over en

weer dagen ze elkaar uit.

Het is 'de' rabbijnse methode geworden: zeg wat je denkt, blijf vragen stellen en nodig de ander steeds uit tot reflectie. Houd elkaar scherp en laat je niet vermurwen.

De Farizeeën hebben een specialist in hun midden, een thora-deskundige...

met een slimme vraag aan Jezus.

Meester, wat is het voornaamste gebod van de Wet...?

Hé..., hij spreekt Jezus aan met 'Meester',

niet alleen uit beleefdheid, denk ik, maar ook als blijk van collegiaal respect.

Hij vraagt Jezus naar de kern van de thora. Dat is heel belangrijk voor de Farizeeën die er dagelijks mee te maken hebben:

De thora bevat maar liefst 613 voorschriften: daarvan zijn er 248 geboden, evenveel botten als

het menselijk lichaam schijnt te tellen en 365 verboden, evenveel als de dagen van het jaar. Ze

zijn verschillend van gewicht -

hoe meer inspanning de vervulling van een leefregel kost, des te gewichtiger.

Wat is nu de kern ervan? Is er één gebod als het meest centrale aan te wijzen?

Jezus noemt er niet één, maar **twee**.

Hij verbindt het gebod om God lief te hebben met dat van het liefhebben van de naaste, die is als jijzelf.

Het zijn die twee geboden waarvan iedere vrome Jood weet dat je ze niet alleen moet kénnen,

maar ook doen. Juist daarom maken ze deel uit van het dagelijkse gebed.

Je eigen kracht en ruimhartigheid schieten vaak tekort. Je hebt méér nodig: geestkracht,

draagkracht, veerkracht... om in het alledaagse leven onverdeeld te zijn, mens uit één stuk. Niet

afgeleid of onverschillig, maar samenvallend met wie je bent en wat je doet. Zó, dat je met heel je

hart, heel je ziel, heel je verstand mag liefhebben...

Liefhebben: God de naaste en jezelf - het een kan niet zonder het ander.

Hieraan hangt, aldus Jezus, heel de Wet en de Profeten.

Ik zie er een beeld bij: zoals scharnieren waar een deur in hangt...

Een deur is bedoeld om te openen of te sluiten. Zij kan dit alleen als zij goed in haar hengsels hangt en soepel scharniert in haar beweging naar binnen en naar buiten...

Zo zijn ook Gods geboden en leefregels voor hun beweeglijkheid afhankelijk van een goed scharnier: dat van de **liefde**.

Om dit scharnier draaien deze twee geboden:

de liefde tot God: van top tot teen, met hart en ziel, onverdeeld - zonder in te zitten over wat niet goed gaat of wat een dierbare overkomt of wat er in de wereld aan de hand is...

én de liefde tot je naaste die is als jij zelf bent...

Ze zijn aan elkaar gelijk geschakeld, onmisbaar -

zoals een scharnier voorkomt dat de deur uit het kozijn valt of klem komt te zitten.

Jezus heeft beide geboden onlosmakelijk op elkaar betrokken.

God en de naaste, de naaste en jijzelf... zonder onderlinge concurrentie.

Als het goed is gaan ze niet ten koste van elkaar en zeker niet tégen elkaar.

Dat mag echt niet verloren gaan.

Want waar dat wel gebeurt, daar zien we het publieke debat ontsporen, de liefde voor de naaste verblind worden door argwaan, vooroordelen, haat en de drang de ander het zwijgen op te leggen of zelfs te vermoorden;

daar krijgen complottheorieën voet aan de grond;

daar wordt het vertrouwen van God in ons, mensen, beschaamd.

Ik hoop op een verfrissend publiek debat,

waarin meningen en mensen niet tegen elkaar worden opgezet en opgehitst,

maar elkaar vinden, onverdeeld, zonder het eens te hoeven worden -

in de genadevolle ruimte van het liefdegebod.

Niet uit angst of kramp of woede om wat jou tekortdoet of om wie jou kwetst,

maar vanuit het verlangen als mensen bij elkaar te horen -

in deze wereld, de oecumene

samen scharnierend om de liefde die ons geschonken is.